

ПРОДУКТИВНІ ОЗНАКИ ОВЕЦЬ ОКРЕМИХ ГЕНОТИПІВ

Р. В. Кулікова, Ю. В. Іваненко, магістранти

Н. С. Папакіна, науковий керівник, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри генетики та розведення с.г. тварин ім. В.П. Коваленка
ДВНЗ «Херсонський Державний Аграрний Університет»

У овець окремих генотипів оцінені продуктивні ознаки, найвищі показники живої маси, незалежно від статі, мають тварини із кросбредним типом вовни, плідники на 19,2% переважають баранів таврійського типу асканійської тонкорунної породи ($P < 0,001$). За вівцематками розбіжності між породами становлять від 2,9 до 3,3кг, або від 4,4 %. Відсутність високо достовірної різниці за вівцематками пояснюється біологічною особливістю овець

Ключові слова: вівці, порода, продуктивні ознаки, вовна, добір, жива маса

Нами виконана робота із оцінки основних продуктивних ознак овець трьох генотипів: таврійський тип асканійської тонкорунної породи (ТТ АСТП), аканійський кросбред (АК), та асканійська чорноголова (АЧ). Обрані генотипи є притаманними Півдню України, створені та селекціонуються на цій території, добре пристосовані до кліматичних умов регіону: тривалого вегетаційного періоду, підвищеному температурному режиму разом із низькою вологістю.

Дослідне поголів'я різних генотипів двох статей було представлено повновіковими тваринами I класу та еліта. Вказані вівці є представниками комбінованого напрямку продуктивності, від них отримують не менше двох видів продукції вівчарства: вовну та м'ясо, також від них можливо отримати товарні овчини, молоко, яке можливо переробляти в умовах господарства. Саме оцінити доцільність та ефективність застосування наявних технологій при виробництві окремих видів продукції вівчарства від овець комбінованих порід було визначено за мету роботи.

Повновікових тварин батьківських форм було оцінено під час бонітування за основними ознаками власної продуктивності: живую масою, до-

вжиною вовни, а після стриження за настригом. Кожна дослідний генотип має власні особливості продуктивних ознак (табл. 1)

Перший генотип вовново-м'ясного напряму продуктивності, наступні дві м'ясо-вовновим. Напрямок продуктивності обумовлює основні характеристики продуктивних ознак овець.

За зовнішнім виглядом це гармонійні тварини з добре розвинутим тулубом та кінцівками. Колір вовни та шкіри білий, тонина вовни варіює від тонкорунної до кросбредної, залежно від породи.

Так, найвищі показники живої маси овець, незалежно від статі, мають тварини із кросбредним типом вовни, плідники на 19,2 % переважають баранів таврійського типу асканійської тонкорунної породи ($P < 0,001$). За вівцематками розбіжності між породами становлять від 2,9 до 3,3кг, або від 4,4 %. Відсутність високодостовірної різниці за вівцематками пояснюється біологічною особливістю овець.

Усі оцінені групи мають чіткий прояв статевого диморфізму. Індекс статевого диморфізму для таврійського типу становить 1:1,55, асканійського кросбреда та асканійської чорноголової 1:1,85.

Показники, що характеризують вовнову продуктивність, більш високі для овець з кросбредним типом вовни. Це пояснюється більшою товщиною вовнинок та більшими за розміром звитками.

Вовнова продуктивність має чіткі особливості не лише за настригом та виходом чистої вовни, а й тониною вовни. Так руна від таврійського типу асканійської тонкорунної породи є вирівняними за довжиною та тониною на різних ділянках та складаються із тонкорунної вовни товщина якої відповідає 20 якості й становить 19,7 мкм. Для кросбредних овець (асканійський кросбред та

1. Показники продуктивності овець окремих генотипів

Група	n	Ознаки продуктивності овець				
		жива маса, кг	настриг немитої вовни, кг	вихід чистого волокна, %	настриг чистої вовни, кг	довжина штапелю, см
ТТ АСТП						
Барани-плідники	30	103,9±0,87**	9,5±0,18	62,8±0,46	5,9±0,47	12,8±0,21
Вівцематки	105	66,9±0,51	6,8±0,32	58,6±1,18	4,0±0,22	11,2±0,13
АК						
Барани-плідники	37	124,2±0,76	13,3±0,25	65,8±0,56	8,7±0,41	19,6±0,13
Вівцематки	110	67,3±0,51	7,7±0,32	57,5±1,09	4,4±0,33	15,9±0,16
АЧ						
Барани-плідники	27	129,1±0,49	11,4±0,32	66,5±0,36	7,6±0,31	18,8±0,12
Вівцематки	100	70,2±0,47	7,6±0,34	62,4±1,10	4,7±0,25	13,7±0,16

асканійська чорноголова) притаманна вовна 56 якості, або 28,5 мкм. Рунна вовна характеризується світлими відтінками жиропоту,

Загалом отримана вовна була типовою та відповідала стандартам кожного дослідного генотипу. Так вівці тонкорунної породи відносяться до вовнового типу овець та характеризуються добрим рівнем розвитку, це порівняно великі, компактні тварини із розвинутою грудною кліткою.

Тварини із кросбредною вовною є більш широкотілими та розтягнутими, а їх вовновий покрив сформований із вовнинок більшої товщини. Вовна зібрана у штапелі, які мають чітку форму.

Найбільшу виручку від реалізації продукції вівчарства отримують від тварин із кросбредною вовною. В умовах варіювання ціни на вовну від її тинини набуде особливого значення саме таврійський тип асканійської тонкорунної породи.

УДК 636.52/58.082

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В УМОВАХ ОКРЕМОГО ГОСПОДАРСТВА ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Р. В. Кулікова, магістрант

Ю. В. Іваненко, магістрант

Н. С. Папакіна, науковий керівник кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри генетики та розведення с.г. тварин ім. В. П. Коваленка
ДВНЗ «Херсонський Державний Аграрний Університет»

Надано оцінку показникам продуктивності поголів'я корів підприємства СТОВ «Восход» Скадовського району Херсонської області. Встановлено добрий рівень розвитку нетелів із добрим генетичним потенціалом продуктивності що перевищує 5000 кг молока за 305 днів лактації, при вмісті жиру в молоці 3,82 %

Ключові слова: молочне скотарство, потенціал продуктивності, корови-первістки, лактація

Вивчено технологію виробництва молока в умовах СТОВ «Восход» Скадовського району Херсонської області. Високу продуктивність поголів'я підприємства забезпечує повноцінний і якісний ремонт стада за рахунок телиць та первісток, вирощених в умовах господарства. Осіменіння телиць відбувається у віці 16,5 місяців, що забезпечує вік першого отелення, в середньому 790 дні.

У стаді господарства, на час досліджень, нараховувалось 63 голови корів-первісток з закінченою лактацією.

Жива маса первісток на час бонітування до-рівнювала 532 кг, і становила 91,0 % від середньої маси повновікових корів. Рівень молочної продуктивності 91,4 %, по відношенню до середнього показника СТОВ «Восход». За загальноприйнятими нормами, продуктивність за першу лактацію становить 70 % від потенційного рівня молочної продуктивності корови. Таким чином від корів-первісток, введених до стада, в майбутньому можна очікувати середній рівень надою за

лактацію не менш ніж 8000 кг. Серед введених до стада первісток є і 7 голів, середня продуктивність яких перевищує 5000 кг молока за 305 днів лактації, при вмісті жиру в молоці 3,82 %.

Все це свідчить про перспективність використання голштинської породи в умовах господарства та необхідність проведення селекційної роботи.

Забезпечити високу продуктивність корів без сучасних технологій, а саме механізації доїння неможливо. В господарстві встановлено доїльна установка АД – 100, запланована побудова та введення до експлуатації доїльного зала з сучасним обладнанням. Все це, з врахування частки тварин вибракованого з причин захворювання вим'я (5 голів), призвело нас до дослідження корів-первісток та технологічними якостями вим'я.

За два роки, на період бонітування за якістю вим'я було оцінено 18 голів корів-первісток. 70 % з них мали валоподібне вим'я, що притаманне голштинській породі, тварини характеризувались чашеподібною формою. Деякі автори вказують, що форма вим'я корів може змінюватись з віком і переходити з чашо- до ванноподібної форми.

Основним показником технологічної придатності є швидкість молоковіддачі, яка в середньому за два роки підвищилась від 1,98 до 2,07 кг/хв. Це вказує на наявний генетичний потенціал, що отримали молоді тварини від якісних плідників, сперму яких використовують у господарстві. Однак, без застосування заходів з підготовки телиць до лактації й роздоювання не буде отримано фактичну високу молочну продуктивність.